УНІВЕРСИТЕТ
імені АЛЬФРЕДА НОБЕЛЯ

ALFRED NOBEL
UNIVERSITY

ЗАТВЕРДЖЕНО
Голова приймальної комісії
_____
«22» лютого 20 21 р.

ПРОГРАМА ВСТУПНИХ ВИПРОБУВАНЬ НА НАВЧАНЯ ЗА ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЮ ПРОГРАМОЮ

«Економіка бізнесу»

першого (бакалаврського рівня вищої освіти)

ДЛЯ ОСІБ, ЯКІ ЗДОБУЛИ КВАЛІФІКАЦІЮ МОЛОДШОГО СПЕЦІАЛІСТА

Затверджено на засіданні
приймальної комісії
Протокол № 4 від 25 лютого 2021 р.

Дніпро
2021

Програма вступних випробувань на навчання за освітньо-професійною програмою «Економіка бізнесу», першого (бакалаврського) рівня вищої освіти для осіб, які здобули кваліфікацію молодшого спеціаліста / А.О. Задоя, С.В. Кузьмінов, О.К. Котко. – Дніпро: Вид-во Університету Альфреда Нобеля, 2021. – 10 с.

Укладачі: члени фахової атестаційної комісії:
А.О. Задоя, доктор економічних наук, професор;
С.В. Кузьмінов, доктор економічних наук, доцент;
О.К. Котко, кандидат економічних наук, доцент.

Розглянуто і схвалено на засіданні кафедри глобальної економіки
Протокол 7 від 19 лютого 2021 р.

Відповідальний за випуск: О.К. Котко, к.е.н., доц.., заст. зав. кафедрою глобальної економіки.

ЗМІСТ

1. Загальні положення..... 3
2. Змістовна програма співбесіди.....3
3. Критерії оцінювання результатів вступних випробувань..... 8
4. Література..... 9

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Мета вступних випробувань на навчання для осіб, які здобули освітньо-кваліфікаційний рівень молодшого спеціаліста – з'ясування рівня їх теоретичних знань та практичних навичок осіб, а також виявлення схильності до ведення науково-дослідницької та пошуково-аналітичної роботи для визначення здатності вступників засвоювати відповідні фахові навчальні програми.

Випробування проходить у формі співбесіди з фахових дисциплін та передбачає з'ясування рівня теоретичних знань та відповідності цих знань вимогам освітньо-професійної програми за спеціальністю «051 Економіка: Економіка бізнесу».

Програма співбесіди охоплює дисципліни:

1. Економіка підприємства.
2. Планування і контроль на підприємстві.
3. Економіка праці і соціально-трудові відносини.

Під час підготовки до вступного випробування рекомендується користуватися літературою, список якої наведено наприкінці комплексу матеріалів.

Під час проведення вступних випробувань на навчання для осіб, які здобули освітньо-кваліфікаційний рівень молодшого спеціаліста комісія визначає ступінь готовності вступника до опанування програмного матеріалу на основі оцінювання якості відповідей на поставлені питання під час співбесіди з членами екзаменаційної комісії.

Співбесіда проводиться з усіма претендентами стосовно зарахування на навчання для осіб, які здобули освітньо-кваліфікаційний рівень молодшого спеціаліста. Під час співбесіди члени екзаменаційної комісії ставлять запитання, на які вступник повинен дати максимально повні відповіді. Кожен член екзаменаційної комісії оцінює якість кожної відповіді, фіксуючи своє рішення письмово.

2. ЗМІСТОВНА ПРОГРАМА СПІВБЕСІДИ

Розділ 1. Економіка підприємства

1. Поняття підприємства, мета його функціонування і роль в ринковій системі господарювання. Економічна природа підприємництва.
2. Характеристика організаційних форм підприємств в Україні.
3. Особливості створення підприємства. Особливості державної реєстрації підприємства.
4. Об'єктивна необхідність і поняття управління підприємством. Функції управління підприємством.
5. Класифікація методів управління підприємством. Форми управління.
6. Сутність і параметри організації структури управління. Типи

організаційних структур і принципи управління підприємством.

7. Специфічні принципи та види планування. Методи планування на підприємстві.

8. Кадровий склад підприємства. Поняття, класифікація та структура персоналу підприємства.

9. Визначення потрібної чисельності промислово-виробничого та непромислового персоналу на підприємстві.

10. Поняття продуктивності праці. Види продуктивності праці. Методи розрахунку продуктивності праці: їх переваги та недоліки.

11. Мотивація трудової діяльності на підприємстві: моделі та методи.

12. Основні форми та системи оплати праці.

13. Поняття капіталу, його види.

14. Основні засоби підприємства: визначення, структура і склад. Вартісна оцінка основних засобів підприємства.

15. Амортизація основних засобів. Методи нарахування амортизації основних засобів.

16. Нематеріальні ресурси. Зміст нематеріальних активів. Методи оцінки нематеріальних активів.

17. Оборотні кошти підприємства: поняття, склад і структура.

18. Показники ефективності використання оборотних коштів підприємства.

19. Поняття, склад і структура інвестиційних ресурсів.

20. Методологія визначення необхідного обсягу інвестиційних ресурсів.

21. Формування і регулювання фінансових інвестицій (цінних паперів).

22. Інноваційні процеси: поняття, види, джерела започаткування та роль в умовах сучасної діяльності підприємств.

23. Інноваційний проект. Види інноваційних проектів. Етапи складання та впровадження інноваційних проектів.

24. Основи організаційно-економічного управління технічним розвитком підприємства. Основні форми технічного розвитку підприємства.

25. Формування та використання виробничої потужності підприємства. Види виробничої потужності підприємства: проектна, поточна, резервна.

26. Організаційні типи виробництва. Методи організації виробництва. Форми організації виробництва.

27. Інфраструктура підприємства: поняття, види, особливості функціонування.

28. Якість продукції та методи оцінки рівня якості. Стандартизація та сертифікація продукції. Міжнародні стандарти у системах управління якістю продукції.

29. Поняття сукупних витрат та собівартості продукції. Класифікація витрат за економічними елементами.

30. Собівартість як узагальнюючий показник витрат. Поняття, роль і функції ціни у ринковій економіці. Види цін.

31.Методи ціноутворення. Вибір стратегії ціноутворення.

32.Поняття фінансового результату. Прибуток підприємства, його економічний зміст.

33.Оцінка ефективності діяльності підприємства. Рентабельність виробництва.

34.Характеристика фінансової діяльності підприємства. Основні індикатори фінансової діяльності підприємства.

35.Необхідність, сутність і мета реструктуризації. Форми і види реструктуризації.

36.Санація суб'єктів господарювання: механізм і цілі проведення.

37.Змістово-типологічна характеристика економічної безпеки підприємства. Структурні елементи і схема організації економічної безпеки.

38.Сутність, причини та ознаки банкрутства підприємств. Нормативно-правові основи визначення банкрутства підприємств.

39.Класифікація витрат за калькуляційними статтями.

40.Формування та використання виробничої потужності підприємства. Визначення беззбиткового та ефективного обсягів виробництва та реалізації продукції.

Розділ 2. Планування і контроль на підприємстві

1. Процес планування та вибір рішень.

2. Планування як функція управління підприємством.

3. Планувальна функція як реагування на динамічні зміни зовнішнього середовища.

4. Зміст планування у процесуальному аспекті.

5. Формування системи планування на підприємстві.

6. Методи планування.

7. Основні підсистеми планування.

8. Організація розроблення планів на підприємстві

9. Маркетингові дослідження, їхній зміст, цілі та види.

10. Оцінювання попиту та прогнозування збуту. Переваги й недоліки основних методів прогнозування збуту.

11. Аналіз потреб споживачів та аналіз конкурентів у процесі маркетингового дослідження.

12. Планування структури збуту та встановлення норм збуту. Планування заходів стимулювання збуту.

13. Виробнича програма підприємства, її зміст і основні завдання.

14. Планування обсягів виробництва продукції у вартісному вираженні.

15. Оптимізація виробничої програми.

16. Зміст і завдання оперативно-календарного планування.

17. Особливості оперативно-календарного планування в одиничному виробництві.

18. Оперативно-календарне планування в серійному виробництві.

19. Оперативно-календарне планування в масовому виробництві.

20. Зміст, завдання та послідовність розроблення плану матеріально-технічного забезпечення.

21. Сучасні методи планування потреби в матеріальних ресурсах.

22. Вибір постачальника та планування поставок матеріальних ресурсів.

23. Системи управління запасами.

24. Види виробничої потужності, чинники, що її визначають, і послідовність розрахунків.

25. Методика розрахунку виробничої потужності.

26. Система показників використання виробничої потужності.

27. Зміст і порядок планування персоналу та оплати праці.

28. Планування продуктивності праці.

29. Особливості функціонування та планування діяльності підрозділів виробничої інфраструктури.

30. Мета, завдання та характеристика процесу планування собівартості продукції.

31. Сучасні методи калькулювання продукції.

32. Планування витрат виробничої собівартості.

33. Фінансова стратегія, завдання і зміст фінансового плану.

34. Види та планування прибутку.

35. Технічний та організаційний розвиток як складова інноваційних процесів і спосіб досягнення стратегічних цілей підприємства.

36. Планування технічного та організаційного розвитку підприємства.

37. Методи та показники оцінки ефективності організаційно-технічних заходів.

38. Планування реалізації проектів організаційно-технічного розвитку підприємства.

39. Сутність бізнес-планування та призначення бізнес-плану.

40. Склад бізнес-плану і технологія його розробки.

Розділ 3. Економіка праці і соціально-трудові відносини

1. Об’єкт, предмет і зміст “Економіки праці й соціально-трудових відносин”.

2. Мета та завдання курсу “Економіки праці й соціально-трудових відносин”.

3. Населення як суб’єкт економічних і суспільних процесів і явищ. Відтворення населення.

4. Соціально-економічна характеристика трудових ресурсів. Відтворення трудових ресурсів.

5. Поняття “трудові ресурси” та “зайнятість”. Показники: рівень зайнятості, рівень економічної активності, рівень безробіття.

6. Формування структури трудових ресурсів. Баланс трудових ресурсів, його склад та призначення.

7. Трудовий потенціал: сутність, показники і структура.

8. Праця як найважливіший соціально-економічний процес у життєдіяльності людини і суспільства

9. Види праці і їхня характеристика

10. Сутність соціально-трудових відносин: суб'єкти, рівні, предмети, принципи і типи соціально-трудових відносин.

11. Фактори формування і розвитку соціально-трудових відносин. Характеристика й огляд розвитку соціально-трудових відносин в Україні

12. Поняття соціальної політики держави, ціль та суб'єкти, складові напрямки соціальної політики.

13. Поняття соціального захисту, принципи організації та складові соціального захисту конкретних груп населення.

14. Поняття соціального партнерства, його мета та принципи. Суб'єкти соціального партнерства.

15. Правові та організаційні проблеми становлення системи соціального партнерства в Україні.

16. Ринок праці, його елементи: попит, пропозиція, ціна праці. Інфраструктура ринку праці.

17. Види ринку праці. Сегментація ринку праці за різними ознаками.

18. Державне регулювання ринку праці.

19. Особливості й етапи формування ринку праці в Україні.

20. Суть і зміст колективно-договірних угод.

21. Поняття, види і форми зайнятості населення.

22. Принципи державної політики зайнятості. Державне регулювання зайнятості населення.

23. Законодавство України про працю.

24. Сутність і рівень безробіття. Види безробіття, і їхня характеристика. Закон Оукена.

25. Причини виникнення безробіття та суспільні витрати. Соціальний захист населення від безробіття.

26. Закордонний досвід регулювання зайнятості населення.

27. Ефективність та продуктивність праці. Рентабельність праці та її оцінка.

28. Поняття суспільної та індивідуальної продуктивності праці та показники їх вимірювання.

29. Натуральний та умовно-натуральний метод вимірювання продуктивності праці: суть, показники вимірювання, переваги та недоліки, сфера застосування.

30. Вартісні методи вимірювання продуктивності праці: суть, показники вимірювання, переваги та недоліки, сфера застосування.

31. Трудовий метод вимірювання продуктивності праці: суть, показники вимірювання, переваги та недоліки, сфера застосування.

32. Фактори та резерви зростання продуктивності праці.

33. Трудомісткість продукції та методи її вимірювання.

34. Сутність, функції та принципи організації заробітної плати.

35. Види заробітної плати. Існуючі форми та системи оплати праці, їх переваги, недоліки та сфера застосування.

36. Поняття та склад тарифної системи.

37. Оплата праці керівників, спеціалістів, службовців. Сутність схеми посадових окладів.

38. Організація преміювання працівників.

39. Основні напрямки організації оплати праці в Україні.

40. Регулювання заробітної плати на державному рівні та зміст генеральної тарифної угоди галузевого рівня, регіонального рівня і тарифно-договірного регулювання заробітної плати на рівні підприємств.

3. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ ВСТУПНИХ ВИПРОБУВАНЬ

3.1. Для вступу на навчання для здобуття ступеня бакалавра за скороченою програмою підготовки на основі освітньо-кваліфікаційного рівня молодшого спеціаліста, здобутого за спорідненої спеціальністю, потрібно мати сертифікат у формі зовнішнього незалежного оцінювання (ЗНО) з української мови і літератури, пройти фахове випробування додатково – сертифікат зовнішнього незалежного оцінювання з математики або історії України або біології або географії або фізики або хімії або іноземної мови. У 2021 році приймаються сертифікати ЗНО 2018-2021 років.

3.2. Для конкурсного відбору при прийомі для здобуття ступеня бакалавра за скороченим терміном підготовки або на другий (третій) курс (з нормативним терміном навчання на вакантні місця) осіб, що здобули освітньо-кваліфікаційний рівень молодшого спеціаліста за спорідненою (с. 3) або іншою спеціальністю – проводяться вступні випробування у формі співбесіди з фахових дисциплін відповідно до програм вступних випробувань.

Фахове вступне випробування має на меті визначити рейтинг вступника, за яким визначається претендент на навчання на підставі виявлення відповідності рівня їх теоретичних знань та практичної підготовки вимогам освітньої програми зі спеціальності «Економіка: Економіка бізнесу» за ступенем «бакалавр».

В процесі співбесіди комісія повинна оцінити:

1. Системність мислення, вміння пов’язувати окремі проблеми чи частини явища в єдине ціле.
2. Вміння логічно та послідовно викладати свої думки.
3. Обсяг знань з теоретичних основ економіки підприємства.

Оцінка виставляється членами екзаменаційної комісії за відповіді на поставлені запитання з переліку питань, що складає змістову частину

програми.

Оцінка за результатами співбесіди виставляється за шкалою від 100 до 200 балів.

3.3. Для конкурсного відбору для вступу на навчання для здобуття ступеня бакалавра на основі освітньо-кваліфікаційного рівня молодшого спеціаліста конкурсний бал обчислюється за такою формулою:

Конкурсний бал (КБ) = П1 + П2 + П3,

де П1 – оцінки зовнішнього незалежного оцінювання або вступних іспитів з української мови і літератури, П2 – оцінки зовнішнього незалежного оцінювання або вступних іспитів з математики або історії України або біології або географії або фізики або хімії або іноземної мови, П2 – оцінка фахового вступного випробування (за шкалою від 100 до 200 балів).

4. ЛІТЕРАТУРА

за окремими дисциплінами

Розділ 1. Економіка підприємства та підприємництва

1. Афанасьєв М. В. Економіка підприємства : навч.-метод. посібн. / М. В. Афанасьєв, О. Б. Плоха. – Х. : ВД "ІНЖЕК", 2017. – 320 с.
2. Економіка підприємства : підручник / за заг. ред. С. Ф. Покропивного. – 3-є вид., перероб. та доп. – К. : КНЕУ, 2002. – 528 с.
3. Шваб Л. І. Економіка підприємства : навч. посібн. /Л. І. Шваб. – К. : Каравела, 2005. – 568 с.
4. Бойчик І.М Економіка підприємства: підручник. / І.М.Бойчик. – К.: Кондор - Видавництво, 2016. – 378 с.
5. Бочко О. Ю. Основи планування діяльності підприємств невиробничої сфери : навч. посіб. / О. Ю. Бочко, В. Ф. Проскура. – К. : Ліра-К, 2014. – 218 с.
6. Васильців Т. Г. Економіка малого підприємства : навч. посіб. / Т. Г. Васильців, О. І. Іляш, Н. Г. Міценко ; за ред. д-ра екон. наук Т. Г. Васильціва. – К. : Знання, 2013. – 446 с
7. . Гетьман О.О. Економіка підприємства. Навч. Посібник / О.О. Гетьман, В.М. Шаповал. – К.: ЦНЛ, 2010-488с. (базовий підручник)
8. Гиль О. О. Економіка та організація діяльності об’єднань підприємств : навч. посіб. / О. О. Гиль. – К. : Ліра-К, 2015. – 248 с
9. Гринчуцький В. І. Економіка підприємства: Навчальний посібник. – /В.І. Гринчуцький, Е.Т. Карапетян, Б.В. Погріщук. - К.: Центр учбової літератури, 2010. – 304 с.
10. Економіка підприємства./ За заг.ред. З.В. Герасимчук. – Луцьк: «Надстир’я», 2010.
11. Заблоцький Б. Ф. Економіка і організація іноваційної діяльності : навч. посіб. / Б. Ф. Заблоцький. – 2-ге вид. – К. : Ліра-К, 2015. – 428 с

Розділ 2. Планування і контроль на підприємстві

1. Планування і контроль на підприємстві: навч.-метод. комплекс з навч. дисципліни для студ. четвертого курсу освітній ступінь: бакалавр / уклад.: М.В. Газуда, О.В. Мошак - Ужгород: ДВНЗ 'Ужгородський національний університет', - 2018, 62 с.

2. Тарасюк Г.М., Шваб Л.І. Планування діяльності підприємства: Навч. посібн. 4-те вид. - К.: Каравела, 2011. - 352 с.

3. Білик М.Д. Бюджетування у системі фінансового планування / М.Д. Білик // Фінанси України. - 2011. - № 3. - С. 97-109.

4. Тян Р.Б. Планирование и контроль деятельности предприятия: Учебник/ Р.Б.Тян, В.А.Ткаченко. – Днепропетровск: Наука и образование, 2013. – 300 с. **(базовий підручник).**

Розділ 3. Економіка праці і соціально-трудові відносини

1. Калина А.В. Економіка праці та соціально-трудові відносини: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / А.В. Калина. - К.: ДП «Вид. дім «Персонал», 2012. - 498 с.: іл. - Бібліогр. : с. 490-497.

2. Економіка праці та соціально-трудові відносини: підручник / [А.М. Колот, О.А. Грішнова, О.О. Герасименко та ін.]; за наук. ред. д-ра екон. наук, проф. А.М. Колота. - К.: КНЕУ, 2009. - 711 с.

3. Економіка праці та соціально-трудові відносини: практикум. Навч. посібник [М.В. Семикіна, М.В. Бугаєва, Л.Д. Запірченко та ін.] / за наук. ред. д-ра екон. наук, проф. Семикіної М.В. - Кропивницький: Видавець Лисенко В.Ф., 2020. - 228 с.

4. Андрейцева І.А. Економіка праці та соціально-трудові відносини: навч.-метод. посіб. для студентів екон. ф-ту / І.А. Андрейцева - Кам'янець-Поділ.: Сисин Я.І., 2015. - 232 с.

Навчальне видання

Програма вступних випробувань на навчання за освітньо-професійною програмою «Економіка бізнесу»
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
для осіб, які здобули освітньо-кваліфікаційний рівень молодшого спеціаліста

Підписано до друку Формат 60 Х 84/16. Ум. друк. арк. 0, 5
Оперативна поліграфія. Зам. № . Тираж прим.

Університет імені Альфреда Нобеля.
49000, м. Дніпро, вул. Січеславська Набережна, 18.

Лист погодження

Випускаючий підрозділ: кафедра глобальної економіки

	Посада	*ПІБ*	*Підпис*	*Дата*
Розробили	Завідуючий кафедрою	Задоя А.О.		19.02.2021
	Професор	Кузьмінов С.В.		19.02.2021
	Доцент	Котко О.К.		19.02.2021

Розглянуто та схвалено на засіданні кафедри:
Протокол 7 від 19 лютого 2021 р.

Завідувач кафедри _____ Задоя А.О.
(підпис) (П.І.Б.)

Документ узгоджено:

Посада	*ПІБ*	*Підпис*	*Дата*
Проректор із забезпечення якості вищої освіти	Шкура І.С.		
Начальник департаменту дидактики	Онищенко М.Ю.		
Заступник начальника департаменту дидактики	Тімофєєнко Л.П.		
Відповідальний секретар приймальної комісії	Бойко Л.Г.		